

Strhujúci záver fantasy série!

MAGGIE STIEFVATER

GREYWAREN

SNOVÁ TRILOGIA 3

GREYWAREN

MAGGIE STIEFVATER

je autorka týchto kníh:

HAVRANÍ CYKLUS

Havraní chlapci

Zlodeji snov

Traja spáči

Havraní kráľ

SNOVÁ TRILOGIA

Skrotenie jastraba

Pán Nemožný

Greywaren

ZÁZRAKY PADLÝCH SVÄTÝCH

KRVAVÉ PRETEKY

MAGGIE STIEFVATER

GREYWAREN

slovar

Copyright © 2022 by Maggie Stiefvater
Jacket art © 2022 by Matt Griffin
Book design by Christopher Stengel
All rights reserved
Published by arrangement with Scholastic Inc.,
557 Broadway, New York, NY 10012, USA.
Translation © Gabriela Patkolová 2024
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2024

ISBN 978-80-556-6571-9

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu

Maggie Stiefvater – The Dreamer Trilogy, Book 3: Greywaren,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Scholastic Press, an imprint
of Scholastic Inc., v roku 2022, preložila Gabriela Patkolová.

Zodpovedná redaktorka Monika Haburajová

Editorka Dana Brezňanová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2024.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným
odporúčaním pre konečných predajcov.

*všetkým čitateľom,
ktorí sa niekedy prebudili s kvetmi či pierkami*

*No ak sa pozorne zadívate na svoj objekt,
preskúmate tvar tieňov a ich okraje
a zachytíte ich význam, dosiahnete
presvedčivú podobnosť.*

– WILLIAM L. MAUGHAN,
Umelcov sprievodca maľovaním hlavy

*Prejde dlhý čas, kým sa človek začne ponášať
na svoj portrét.*

– JAMES MCNEILL WHISTLER

*Ak je sen pretlmočením bdélého života, potom
bdelosť je pretlmočením sna.*

– RENÉ MAGRITTE

PREDSLOV

Na začiatku tohto príbehu, pred mnohými, mnohými rokmi, sa dvaja snívачi ocitli v raji.

Niall Lynch a Mór Ó Corra si práve kúpili prekrásny pozemok v ústraní virgínskeho vidieka. Zvlnené šire polia. Kopce posiate dubmi. A v diaľke sa sťa príznak týčilo pohorie Blue Ridge, pôsobiace ako stráž. Niall s Mór považovali za malý zázrak, že získali toto zelené útočisko. Áno, vidiecky domček bol v podstate plný haraburdia po neporiadnikovi, ktorý umrel ešte pred ich príchodom. A všakovaké farmárske budovy, podľa ktorých sa to tu volalo – Stodoly –, boli ešte v zúboženejšom stave, rozhegané, s olupujúcou sa farbou.

Lenže pre Nialla a Mór to bolo ich nové kráľovstvo.

„To sa poddá!“ zvolal Niall, plný svojho zvyčajného optimizmu.

Niall bol očarujúci mladý fešák, pekný, presvedčivý, výrečný. Keby sa neporiadok v dome a stodolách dal presvedčiť, aby sa upratal sám, on by bol ten, kto by to dokázal.

Mór (vtedy sa ešte nevolala Mór) prehodila: „Budeme musieť dávať pozor, aby sa bábätko v tej burine nestratilo.“

Mór bola tvrdá mladá hrdinka, nesentimentálna, nezdolná. Pred rokom si odstrihla zlatú hrivu až k brade, aby jej nezavádzala, a pred mesiacom urobila to isté so svojou minulosťou.

Niall vyčaril ten svoj široký nepredvídateľný úškrn a strčil si dlhé vlasy za ucho, aby svojím zjavom ulahodil jej oku. „Páči sa ti tu?“

Napravila si malého Declana v náručí a uprela nemilosrdný pohľad na ich nový domov. Bol presne taký, aký ho Niall

opísal. Roztomilý. Obrovský. Na kilometre vzdialený od najbližšieho suseda a celý oceán od najbližšej rodiny.

Lenže to nebolo to najdôležitejšie.

„To zistím, až keď sa vyspím, nie?“ odvetila.

Niall aj Mór boli zlodeji snov – doslova. Zaspali a z času na čas sa prebudili s tým, že ich sny sa stali realitou. Čary! Vzácna mágia – nikdy nestretli nikoho, kto by dokázal to, čo oni... Prinajmenšom sa k tomu nikto nepriznával, čo asi nebolo veľmi prekvapujúce. Bolo im jasné, že niekto so zlými úmyslami by mohol snívača zneužiť na vlastný prospech.

Pravda, takéto zneužitie – to sa ľahšie povie, ako sa vykonať. Snívanie bol nestály biznis. Niall s Mór sa často stratili na potulkách vlastným podvedomím. Zaumienili si, že vysnívajú povedzme peniaze, no namiesto toho sa prebudili s hrstou papierikov potlačených slovami *libra* a *dolár*.

Najužitočnejšie sny boli sústredené sny.

Najsústredenejšie sny boli o lese.

O *tom* Lese.

Na prvý pohľad sa ten Les javil ako obyčajný listnatý lesík, ale keď v ňom Mór stála, cítila, že jeho korene siahajú oveľa hlbšie. Presahujú zeminu. Skaly. Vinú sa ďalej, než ľudské oko dovidí, a nehľadajú vodu, lež čosi celkom iné. Keď Les navštívila v snoch, vedela, že v ňom žije voľačo vnímavé, avšak nikdy to nezazrela. Iba počula. Alebo cítila.

Čokoľvek to bolo, náramne sa to o ňu zaujímal.

A ona sa zaujíkala o to.

„Nič sa neboj,“ chlácholil ju Niall, načahujúc sa za jej rukou. „Nájdeš tu Les.“

Lebo aj jemu sa snívalo o Lese. Aj oňho sa zaujímal.

(Niall sa tiež zaujímal o Les, ale jeho prioritou bola Mór.)

Urobil prvé aj posledné, aby našiel miesto, kde sa dalo pohodlne a nerušene snívať, bez problémov navštevovať Les noc čo noc. Tak trochu sa nádejal, že sa zamiluje aj do krásy tohto

miesta a prísľubu toho, aký by mohol byť ich spoločný život, no vedel, po čom Mór naozaj túži.

Takže tú prvú noc Mór snila a Niall čakal. Konečne, keď sa rozvidnelo, sa Mór pritúlila k svojmu mladému druhovi na rozheganej verande vidieckeho domčeka. Niall vystrel ruky k Declanovi a objal ho, spoločne obdivovali polia v opare.

Nespýtal sa jej, či snívala o Lese. Vedel to. Obaja snívali o Lese. Les sníval o nich.

„V Lese som v noci začul jedno slovo, láska,“ povedal. „Nebolo v angličtine ani v írčine.“

„Ja som v noci videla slovo,“ odvetila Mór, „napísané na skale.“

Vpísala ho do peľu na zábradlí, práve keď ho vyslovil nahlas:

Greywaren.

I

Umelecké zločiny bývali zábavné.

Nie ha-ha smiešne, ale divne komické. Mnohé zločiny podliehajú módnym trendom, no zločiny súvisiace s umením sú stále v kurze. Človek by si myslel, že milovníci umenia sú voči krádežiam či falšovaniu najmenej tolerantní, v skutočnosti sú to však práve oni, koho to fascinuje. Je to ako láska k umeniu na steroidoch. Láska k umeniu ako stolová hra, kolektívny šport. Kopec ľudí nikdy neukradne sochu ani nesfalšuje obraz, ale mnohých upúta, ak to urobí niekto iný. Na rozdiel od situácie, keď vidíte zlodeja kraďnúť kabelku či dieťa, tu by sa našlo dosť svedkov, ktorí by tajne držali palce zlodejovi.

V stávke nikdy nebolo tak veľa. Umenie bolo cenné, ale nikdy nebolo otázkou života a smrti.

Lenže svet sa zmenil.

Keď dnes niekto vlastnil umelecké dielo, znamenalo to, že ktosi iný nie.

A to už *bola* otázka života a smrti.

Nikto nevenoval pozornosť Brydeovi, keď vchádzal do Múzea výtvarných umení. Bol to len ďalší chlapík s popolavými vlasmi v sivom plášti, príliš tenkom na bostonské zimy, ktorý popri veľkolepých stĺpoch na priečelí múzea vyzeral ako trpaslík, keď zľahka bežal hore schodiskom s rukami vo vreckách a plecami zhrbenými pred chladom. Nebudil dojem človeka, ktorý nedávno zničil isté cennosti alebo ktorý by v blízkej budúcnosti zamýšľal odcudziť vzácne predmety, hoci predstavoval oboje.

Zúfale časy...

Ubehlo iba tridsaťšesť hodín, odkedy desiatky tisíc ľudí a zvierat po celom svete upadli do spánku. Zaspali všetci naraz, všetci spolu. Bez ohľadu na to, či práve bežali po chodníku, vyhadzovali svoje dieťa do vzduchu alebo vstúpili na eskalátor. Všetkých pohltil spánok. Lietadlá sa zrútili z oblohy. Kamióny sa skotúlali z mostov. Čajky pršali do oceánu. Bolo jedno, či sa spáči nachádzali v kokpite alebo za volantom autobusu; nezáležalo na tom, či ostatní pasažieri vrieskali; spáči spali ďalej. Prečo? Nikto netušil.

Vlastne, niektorí to vedeli.

Bryde kráčaľ rýchlo a cieľavedome smerom k pokladnici. Pofúkal si skrehnuté prsty a trochu ho striaslo. Bystrými očami švihol tu a tam a zasa späť, no iba natoľko, aby vzal na vedomie ochrankára, ktorý postával pri toaletách, a sprievodcu, ktorý odvádzal skupinku do vedľajšej siene.

Mladá žena za pultom ani neodtrhla pohľad od monitora. Spýtala sa len: „Všeobecný vstup?“

Nespočetné množstvo expertov v správach sa oháňalo slovnými spojeniami typu *metabolické poruchy* alebo *bunkové ochorenie*, alebo *inverzia toxického plynu*, aby vysvetlili všetkých tých ľudí a zvieratá v kóme, ich prognózy sa však postupne menili, keď nedokázali prísť s vysvetlením, ktoré by zahŕňalo aj stovky veterných mlynov, áut a spotrebičov, ktoré takisto prestali fungovať. Že by to nejako súviselo, domnieval sa jeden odborník, s industriálnou sabotážou v hodnote niekoľko miliárd dolárov, ku ktorej došlo na východnom pobreží? Možno to celé bol útok na priemysel! Ráno azda vláda odhalí ďalšie informácie!

Ibaže ráno neprišli žiadne nové informácie.

Nikto sa neprihlásil k zodpovednosti. Spáči spali ďalej.

„Potrebujem lístok na viedenskú expozíciu,“ opravil ju Bryde.

„Tá je vypredaná až do marca,“ odvetila slečna za pokladnicou tónom človeka, ktorý sa opakuje už po niekoľkokrát. „Môžem vás zapísať na čakaciu listinu.“

Jedinečná putovná výstava viedenských umelcov z obdobia secesie sa vypredala v deň oznámenia. Ako inak. V jej centre bol *Bozk* od Gustava Klimta, obraz, ktorý dosiaľ nikdy neopustil domovskú krajinu. *Bozk* je parádna maľba, ktorú videla väčšina ľudí, hoci o tom sami možno nevedia. Sú na nej dvaja milenci, zababušení do zlatej prikrývky a samých seba. Muž bozkáva ženu na líce. Vo vlasoch má brečtan, rukami sa jej zbožne dotýka. Žena nevzrušene klačí na kvetoch; jej výraz hovorí, že vie, že je vzácna. Ako veľmi? Ťažko povedať. Klimtovia, tí menej známi, sa predali za stopäťdesiat miliónov dolárov.

„Potrebujem sa tam dostať dnes,“ naliehal Bryde.

„Pane...“ Pokladníčka prvý raz zdvihla pohľad k Brydeovi. Zaváhala. Hľadela naňho pridlho. Na jeho oči, jeho tvár.

„Bryde,“ zašepkala.

V deň, keď spadli lietadlá z oblohy, sa nezmenili len životy spáčov. Snívači, ktorých bolo oveľa menej ako spáčov, prišli o schopnosť brať veci zo snov. Mnohí to zatiaľ netušili, lebo snívali iba zriedka. A mnohí už zlyhávali (v snívaní, v žítí) veľmi dlho.

Bryde navštevoval viacerých z nich v snoch.

„Viedenská expozícia,“ zopakoval Bryde potichu.

Tentoraz to šlo bez váhania. Žena za pultom si zvesila z krku vlastnú menovku. „Fotku, ehm, zakryte palcom.“

Keď sa vzdaloval, prevliekajúc si šnúрку cez hlavu, priložila si prsty na pery a potlačila vzlyk.

Poznanie, že nie ste sám, dokáže divy.

O pár minút už Bryde spokojne zvesil *Bozk* zo steny rušnej výstavy *Viedenskej secesie*. Vzal ho s mlkvou sebaistotou človeka, ktorý bráva obrazy zo stien, čo bol zrejme dôvod, prečo

si sprvu žiadny z návštevníkov neuviedol, že tu niečo ne-
sedí.

Potom sa rozozvučal alarm.

Zlodej, zlodej, zlodej, varoval prenikavý elektronický tón.

Teraz už prítomní zbystrili pozornosť.

Bryde sa zatackal pod farchou maľby, ktorá bola taká veľká ako on. *Ten* výjav bol hotové umelecké dielo: plavovlasý muž s jastrabím nosom, čosi na jeho veľkosti bolo trefné a predvídateľné, a ten nádherný obraz s vlastnou eleganciou.

Roh rámu narazil na dlážku. Pustil sa ho ťahať k východu.

Už bolo zjavné, že exponát kradli. Takto sa s veľdielom nevyčísliteľnej hodnoty nezaobchádza.

Napriek tomu svedkovia Brydea nezastavili, iba sa prizerali. Presne tak sa k umeniu pristupovalo, nie? Sledovali, ako na chvíľu zastal, aby vytiahol z pláštá čosi, čo pripomínalo papierové lietadielko, a vrhol to na sprievodcu, ktorý sa náhlil k artefaktu. Len čo mu lietadielko vrazilo do hrude, rozlialo sa do slizkej hmoty, ktorá ho prilepila k dlážke. Ďalšia sprievodkyňa schytala do tváre priehrštie trblietok, ktoré pri dotyku s jej pokožkou syčali a iskrili.

Tretí sprievodca prudko zastal, keď z podlahy náhle vyrástla tráva a čerňoch, čo Bryde vypustil z obyčajne vyzerajúcej tenisovej loptičky, ktorú vylovil z vrečka.

Bryde sa prebíjal ďalej.

Na každom rohu čelil ďalším strážnikom a za každým rohom nachádzal vo vačkoch nové hračky, ktorými odpútal ich pozornosť, akoby ich vyťahoval z galérie rôznorodých umelcov. Tie predmety boli krásne, zvláštne, desivé, ohromujúce, hlučné, lútostivé, hanebné, nadšené – všetko dary pozbierané za uplynulých tridsaťšesť hodín od tých, ktorí si mysleli, že sú sami, až kým ich nenašiel Bryde. V minulosti by si vysníval nové zbrane, aby sa zbavil ochrankárov, no teraz nie. Musel si vystačiť s darovanými snami z čias *predtým*.

Lenže ich nemal dosť na to, aby sa dostal von z múzea.

V útrobach budovy praskali vysielачky a rozozvučovali sa ďalšie poplašné zariadenia a ešte ho čakalo toľko schodov.

Zatiaľ ani zďaleka neušiel.

Človek si nemôže len tak napochodovať do jedného z najväčších múzeí na svete, zvesiť Klimta zo steny a vyvliecť ho von.

Od začiatku bol odsúdený na neúspech.

„Nechcete, aby sa prebudili?“ zavrčal Bryde na okolostojacich ľuďoch.

Tie slová ich zasiahli viac ako akákoľvek vysnívaná zbraň. Odvolávali sa na tých, ktorí tam neboli, spáčov, ktorí iba spali a spali a spali. V hostovských izbách svojich milovaných. V detských izbičkách s optimisticky pootvorenými dverami, zatiaľ čo batérie v detských monitoroch sa vybíjali. V ústavoch pre seniorov vyhradených spáčom, ku ktorým sa nikto nehlásil.

Hrŕka sledujúcich sa rozbehla k Brydeovi, aby mu pomohli odniesť obraz.

Až teraz to bolo skutočné umenie. Bryde a táto skupinka návštevníkov múzea, ktorí na pleciah niesli *Bozk*, idúc popri obrazovkách opisujúcich Klimtovo dielo, strastiplnú cestu, ktorou si táto maľba už prešla, nové a nové Klimtove prejavy rebelantstva počas jeho umeleckého života.

Lopotili sa von, päť, šesť, sedem ľudí odnášalo obraz až k východu z galérie, kým ostatní návštevníci ich bránili pred strážnikmi.

Na veľkolepom schodisku pred múzeom už čakali policajti s nabitými zbraňami.

Bez darovaných snov, ktoré sa mu minuli, bol Bryde iba obyčajný muž, zvierajúci slávnu maľbu. Stačilo pár príslušníkov policajného zboru, aby mu ju vzali. Naozaj nikoho neprekvapilo, že sa tá krádež nepodarila. Zarážajúce bolo, ako dlho

trvalo, kým nevypálila. Ale umenie je už raz také: ťažko predvídať, čo uspeje a čo nie.

Keď spútaného Brydea eskortovali k zaparkovanému autu, zakopol.

„Pomaly,“ povedal jeden zo strážnikov nie neláskavým tónom.

„Nemusí dôjsť k žiadnym zraneniam,“ pridal sa ďalší.

Za nimi odnášali *Bozk späť* do múzea. Čím viac sa vzdaloval, tým boli Brydeove kroky ťažšie.

„Čo vám to zišlo na um?“ čudoval sa prvý policajt. „Nemôžete si sem len tak prísť a jednoducho si odniesť obraz, chlape.“

„To jediné mi napadlo,“ hlesol Bryde.

Už nepripomínal chlapíka, ktorý pred chvíľou vošiel do múzea. Dravosť jeho pohľadu vyhasla. Zviezol sa na zem. Muž v plášti bez snov.

„Jedného dňa,“ oznámil uniformovaným strážcom zákona, „zaspíte aj vy.“

Ponoril sa do spánku.

2

Každý chce mať moc. Reklamy hučia do spotrebiteľov: ste dôležití, rozumieme vám. Učítelia tlačia do hláv študentom: veríme v teba. Akceptuj svoju moc. Buď sám sebou. Môžeš dosiahnuť všetko, čo len chceš. Sú to klamstvá. Moc je ako benzín a soľ. Zdá sa, že ich máme dosť, ale raz sa minú. Ostré čepele túžia mať moc, aby získali priestor na rezanie. Tupé čepele bažia po moci, aby ich ostré čepele nezranili. Ostré čepele chcú moc, aby robili to, na čo boli predurčené. Tupé čepele sa dožadujú moci, len aby si zabrali miesto v zásuvke. Žijeme v odpornom svete. Zásuvka je plná škaredých čepelí stvorených na nič.

– NATHAN FAROOQ-LANE

Otvorená hrana čepele, strana 8

3

Juchú, nový deň je tu.

Declan Lynch vstal zavčasu. Neraňajkoval, lebo raňajky by mu s najväčšou pravdepodobnosťou podráždili žalúdok. Vypil kávu, hoci tá mu zaručene *podráždila* žalúdok, ale bez naliehavého vrndžania kávovaru by si ráno nenašiel dostatočne presvedčivý dôvod včas vyliezť z postele. V každom prípade, Matthew kedysi povedal, že rána voňajú ako káva, takže musia mať kávovú vôňu aj naďalej.

Po káve zatelefonoval Jordan Hennessy – jej pracovný deň sa práve končil, zatiaľ čo ten jeho sa iba začínal. Kým mu pri uchu vyzváňal mobil, starostlivo poutieral kávové zrnká z linky a odtlačky prstov z vypínača. Na jeho bostonskom byte sa mu páčila väčšina vecí, najmä lokalita Fenway, ani nie míľu vzdialená od Jordan, staršia budova však nikdy nebude taká patologicky čistá ako bezduché obydlie, ktoré zanechal v D. C. Declan mal rád poriadok. Len málokedy dostal, čo chcel.

„Pozzi,“ pozdravila ho Jordan srdečne.

„Ty si ešte hore?“

Otázka, ktorá bola teraz oveľa zásadnejšia, než pred pár dňami.

„Šokujúce,“ odvetila, „nepochopiteľné. Dav s napätím sleduje vývoj, dokonca ani tréner nevie, čo čakať.“

Nespala, bola hore – prečo bdela, keď toľko iných spalo? Čo urobí, ak sa zajtra Jordan nezobudí?

„Večer by som ťa chcel vidieť,“ oznámil.

„Viem,“ prehodila a zložila.

Juchú, nový deň je tu. Declanova košeľa bola trochu pokrčená, tak ju zavesil do kúpeľne a pustil sprchu. Zo zrkadla si ho premeriaval mladý Declan Lynch. Nebol to ten istý Declan Lynch, ktorý naňho hľadel iba pred pár mesiacmi. Tamten Declan bol nevýrazný, poskladaný z masovo vyrábaných súčiastok: dokonalý biely úsmev, skrotené tmavé kučery, diskkrétne šediny, sebavedomý, ale neškodný postoj. Tento Declan sa však vpísal do pamäti. Za tými modrými očami bolo voľačo našponované, čo len horko-ťažko držal na uzde.

Predtým by nepovedal, že sa podobá na svojho brata Romana, ale teraz...

(Nemysli na Ronana.)

Keď sa obliekol, doplnil kofeín a v žalúdku zacítil pálenie kyseliny z kávy, začal trochu pracovať. Odkedy sa presťahoval do Bostonu, aby bol nablízku Jordan, náplňou jeho práce bolo toto – luxusné opatrovníctvo. Klienti mu zverili svoje telefóny na víkend, na mesiac, kým boli preč z mesta, z krajiny, v base. Niektorí mu ich odovzdali nadobro. V ich svetoch išlo o veľa a nie vždy sa im ľahko dvíhalo zákazníkom s chladnou hlavou alebo bez toho, aby im nechtiac nesľúbili niečo emočne alebo fyzicky nereálne. A tak si najali Declana, aby ich zastúpil.

Declan na to trénoval celý svoj život, robiť vzrušujúce veci čo najnudnejšími.

Jeho klienti potrebovali diskrétneho obchodného partnera, ktorý by plynule hovoril nemým jazykom talizmanov, vzácných umeleckých kúskov so schopnosťou prebudiť spáčov. Stal sa ním Declan. Vedel, že oslovíť treba tých zraniteľných, ktorí by sa od spáčov stali *závislými*. Bol taktný, keď sa vypytoval na ich pôvod, nikdy sa ani slovom nezmenil o snoch či mágiu – väčšina jeho zákazníkov svojich vysnivaných vyženila, niektorí ich zdedili v poslednej vôli a iní si kúpili dieťa alebo partnera na Magickom trhu. Títo klienti vo všeobecnosti

netušili, prečo ich snom hrozí, že zaspia. Nechceli to vedieť. Zaujímalo ich len to, ako udržať rodinu bdelú.

Declan im dokonale rozumel.

Pozrel sa na hodinky a zavolať Adamovi Parrishovi. „Máš pre mňa niečo?“

Adam v slúchadle vypadával, bol v pohybe. „Siločiara je stále fuč. Všade. Bez zmeny.“

„A nejaká správa od...“

Adam neodpovedal. To znamenalo nie. Neveštilo to nič dobré. Adam Parrish bol človek, na ktorom Ronanovi záležalo najviac na svete. Ak sa neozval jemu, neozval sa nikomu.

„Vieš, kde ma nájdeš,“ povedal Declan Adamovi a zavesil. (Je Ronan mŕtv?)

Juchú, nový deň je tu. Ranný Boston sa s hrmotom prebúdza, keď Declan vyšiel z domu: smetiarske autá cinkali, autobusy syčali, vtáci plieskali krídlami. Keď odomykal auto, aby vzal difuzér osviežovača vzduchu, čo mu visel zo spätného zrkadla, od úst mu stúpala srieň.

Nerobil z toho vedu.

Je to len osviežovač vzduchu. Nie celoživotné úspory. Nič nezvyčajné.

„Dobré ráno!“ zvolala jedna z jeho susediek. Budúca lekárka. Preklepol si ju rovnako ako ostatných z ulice. Dobré ploty robia dobrých susedov. „Hej, je... tvoj brat v poriadku? Marcelo vravel, že omdlel či čo?“

Mohla byť sen alebo zlodejka snov, niektoré veci neodhalí ani prieskum. Nepravdepodobné, ale nie nemožné. Keď sa to celé začalo, myslel si, že je jediný, kto žije so snami. Zo správ zistil, že sú aj iní. Nie je ich veľa. Avšak viac, ako by čakal.

Rozhodne viac, než bolo talizmanov.

„Nízky tlak,“ zavádzal s ľahkosťou. „Vrodený. Po matke. Venujete sa niečomu takému?“